

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
98/2016	Formannskap/plan- og økonomiutvalet	PS	31.10.2016
84/2016	Kommunestyret	PS	14.11.2016

Sakshandsamar	Arkiv	ArkivsakID
Willy Andre Gjesdal		16/1141

HØYRING - ORGANISERING AV EIGEDOMSOPPMÅLINGA OG FORSLAG TIL ENDRINGAR I MATRIKKELOVA

Vedlegg:

Høring - Organisering av eiendomsoppmålingen. Forslag til endringer i matrikkellova 20160810 Høringsnotat(378254)(1)

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Vaksdal kommune meiner at fagmiljøet innafor oppmåling i kommunane har ført til eit effektivt, godt fungerande og rettferdig oppmålingsystem i Noreg. Vaksdal kommune rår difor frå at landmålarføretak skal kunna tilby eigedomsoppmåling på like vilkår som kommunane, ei slik privatisering og konkurranseutsetting vil vera uheldig med omsyn til kvalitet, kostnader, tid og rettsvern.

Vaksdal kommune meiner at det overordna ansvaret for føring av eigedomsopplýsningar skal vera hjå kommunane og førast der, slik det vert gjort i dag. Dette må ikkje sentraliserast til Statens kartverk og byråkratiserast ytterlegare.

Vaksdal kommune meiner at utdanninga som vert gjeve i dag innafor dette fagfeltet sikrar ei god oppmålingsteneste i kommunane i Noreg.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sitt høringsforslag om endringar i matrikkellova mv. må difor avvisast. Vaksdal kommune viser elles til vurderingar i saksutgreiinga.

Formannskap/plan- og økonomiutvalet - Sak 98/2016

FPØ - Behandling:

Samrøystes vedtak.

FPØ - Tilråding:

Vaksdal kommune meiner at fagmiljøet innafor oppmåling i kommunane har ført til eit effektivt, godt fungerande og rettferdig oppmålingsystem i Noreg. Vaksdal kommune rår difor frå at

landmålarføretak skal kunna tilby eigedomsoppmåling på like vilkår som kommunane, ei slik privatisering og konkurranseutsetting vil vera uheldig med omsyn til kvalitet, kostnader, tid og rettsvern.

Vaksdal kommune meiner at det overordna ansvaret for føring av eigedomsopplýsningar skal vera hjå kommunane og førast der, slik det vert gjort i dag. Dette må ikkje sentraliserast til Statens kartverk og byråkratiserast ytterlegare.

Vaksdal kommune meiner at utdanninga som vert gjeve i dag innafør dette fagfeltet sikrar ei god oppmålingsteneste i kommunane i Noreg.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sitt høringsforslag om endringar i matrikkellova mv. må difor avvisast. Vaksdal kommune viser elles til vurderingar i saksutgreiinga.

Kommunestyret - Sak 84/2016

KOM - Behandling:

Samrøystes vedteke.

KOM - Vedtak:

Vaksdal kommune meiner at fagmiljøet innafør oppmåling i kommunane har ført til eit effektivt, godt fungerande og rettferdig oppmålingssystem i Noreg. Vaksdal kommune rår difor frå at landmålarføretak skal kunna tilby eigedomsoppmåling på like vilkår som kommunane, ei slik privatisering og konkurranseutsetting vil vera uheldig med omsyn til kvalitet, kostnader, tid og rettsvern.

Vaksdal kommune meiner at det overordna ansvaret for føring av eigedomsopplýsningar skal vera hjå kommunane og førast der, slik det vert gjort i dag. Dette må ikkje sentraliserast til Statens kartverk og byråkratiserast ytterlegare.

Vaksdal kommune meiner at utdanninga som vert gjeve i dag innafør dette fagfeltet sikrar ei god oppmålingsteneste i kommunane i Noreg.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet sitt høringsforslag om endringar i matrikkellova mv. må difor avvisast. Vaksdal kommune viser elles til vurderingar i saksutgreiinga.

Saksopplýsningar:

Det er laga ei felles saksutgreiing for kommunane i Nordhordland og Vaksdal (Nordhordland Digital).

Departementet skriv i sitt følgjebrev at:

«Departementet foreslår i høringsnotatet å oppheve kommunenes ansvar for eiendomsoppmåling som et offentlig forvaltningsansvar og i stedet åpne for at tiltakshaver fritt skal kunne velge landmåler. Kommuner og landmålerforetak skal heretter kunne tilby eiendomsoppmåling på like vilkår. Det forutsetter at eiendomsoppmålingen organiseres som profesjonsregulert tjenesteyting på liknende måte som f.eks. eiendomsmedling. Endringen medfører etter departementets vurdering at ansvaret for føringen av eiendomsopplýsninger i matrikkelen primært bør flyttes fra kommunene til

Statens kartverk.

I saka ligg det ved eit høyringsnotat på 106 sider, datert 19. august 2016 som heiter «*Organisering av eiendomsoppmålinga. Forslag til endringer i matrikkellova mv.*»

Høyringsforslaget til KMD føreslår at: «*Oppmåling av eiendommer skal utføres som profesjonsregulert tjenesteyting med fri prisdanning*»

Informasjon om eigedomsoppmåling:

Oppmålinga er i dag et kommunalt forvaltningsansvar. Matrikkellova bruker omgrepet oppmålingsforretning for klarlegging, dokumentasjon og kartlegging av eigedomsgrenser. I Vaksdal kommune er det vår eigen oppmålingsingeniør som gjer dette arbeidet. Dette skjer som regel etter at det vert gjeve eit delingsløyve etter plan- og bygningslova, men og jordlova i ein del saker.

Matrikkelen er eit offentleg register for sikker identifikasjon av dei enkelte eigedomane, herunder registrering av grenser og andre tekniske opplysningar om eigedommane. Grunnboka hjå Statens kartverk gir god og effektiv sikring av eigedomsrett og andre rettar.

Oppmålingsforretning vert krevd for at ny matrikkeleining (eigedom) skal kunna opprettast i matrikkelen. Matrikkeleininga må vera oppretta i matrikkelen før denne kan innførast i grunnboka som eigen eigedom. Ved at eigdommen er definert som eige objekt kan den overskøytast til ny eigar. Oppmålingsforretning kan også nyttast i samband med endring av grenser mellom tilstøytande eigedommar, som grensejustering for mindre areal og som arealoverføring for større areal. Oppmålingsforretning kan og gå ut på å klårleggja eksisterande grenser når grensemerker har kome bort eller partane av andre grunnar ynskjer hjelp til å finna ut kor eksisterande grenser går. Rekvisisjon av oppmålingsforretning vert sett fram ovanfor kommunen. Kommunen skal fullføra oppmålingsforretninga og registrerer resultatet i matrikkelen utan unødig opphald.

I utgangspunktet skal alle grenser som vert omfatta av ein oppmålingsforretning merkast i marka, jf. matrikkellova § 34. Statens kartverk har ansvaret for organisering, drift og forvaltning av matrikkelen. Opplysningane i matrikkelen vert ført av kommunane. «*Person som fører opplysningar i matrikkelen skal ha gjennomført Statens kartverk sitt kurs i matrikkelføring.*»

KMD ynskjer og at det overordna ansvaret for føring av eigedomsopplysningar skal leggest til Kartverket, men den praktiske gjennomføringa kan fortsatt ligga til kommunar som ynskjer dette.

KMD føreslår i høyringsnotatet også krav til autorisasjon av den som skal gjera oppmålingsforretninga og krav til utdanning for desse.

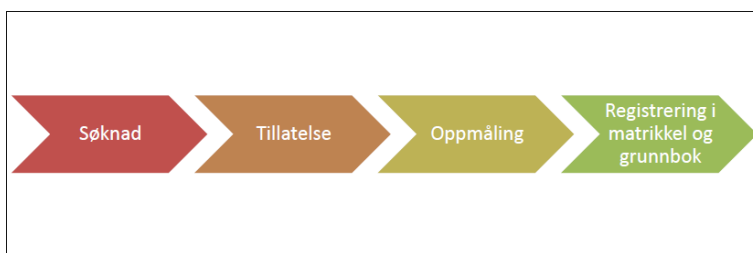
Spørsmålet om private landmålarare har vært vurdert tidligere. Vedtaket om eigedomsoppmåling som Stortinget vedtok 2005 ble ikke satt i kraft. Ved nytt lovvedtak i 2007 ble loven etter forslag av regjeringen Stoltenberg II endra slik at kommunene fortsatt skulle ha ansvaret for eiendomsoppmålinga, jf. Ot.prp. nr. 57 (2006-2007).

Vurdering

Rådmannen ser at Departementet i si høyring; «*Organisering av eiendomsoppmålinga. Forslag til endringar i matrikkellova mv.*» er at kommunar skal kunna fortsetja med oppmålingsforretningar i konkurranse med private landmålarføretak. Det kommunale ansvaret for oppmåling og registerføring av eigedom ble slått fast i lov om kartlegging, deling og registrering av grunneigedom (delingsloven) av 1980. Rådmannen synes dette har fungert godt i Vaksdal kommune sidan den tid. Rådmannen meiner at forslaget om at kommunar og landmålarføretak skal kunna tilby eigedomsoppmåling på like vilkår vil føra til ein ytterleggjare byråkratisering og komplisering av noko som fungerer optimalt i

dag i dei fleste kommunane våre i Noreg.

Figuren under viser prosessen i dag i Vaksdal kommune:

Kommunen gjev etter søknad delingsløyve, kommunen gjer oppmålingsarbeidet, kommunen matrikkelfører og kommunen sender saka til tinglysing til Statens Kartverk. Dette er både effektivt, rasjonelt og sikrar kvaliteten i arbeidet, men og den gode dialogen med søkjar, naboar og sakshandsamarar seg mellom. Rådmannen vil og få fram her at i utgangspunktet skal alle grenser som vert omfatta av ein oppmålingsforretning merkast av i marka, jf. matrikkellova § 34. Det betyr både, køyring, gåing, klatring og båtkøyning i ein fjord og fjellkommune som Vaksdal.

Rådmannen meiner at saksgangen i dag er optimal og rett fram i heile fasen frå start til mål. Kvaliteten, sørvisen og rettleiingsplikta er etter beste forvaltingskikk og i tråd med forvaltingslova på alle måtar. Rådmannen meiner at oppmålingstenestene i kommunal regi er gode og at kompetansen alt ligg i kommunane våre. Høyringsforslaget er ikkje eit eigna effektiviseringstiltak fordi prosessen såleis vert oppstykkja mellom kommune, private firma og Statens Kartverk. I dag er «alt i ei pakke» i dei fleste kommunane våre.

Forslaget om oppheving av det kommunale ansvaret for eigedomsoppmåling etter matrikkelloven vil føra til ei privatisering av ei viktig samfunnsoppgåve. Dette vil svekka kommunane sin fagkompetanse innafor teknisk sektor. Rådmannen vil og peika på at det er så god kvalitet på arbeidet som vert gjort i dag. Ei privatisering kan føra til lengre sakshandsamingstid og større risiko rettsleg og formelt.

Matrikkelføringa må vera kommunal

Rådmannen meiner at forslag om at matrikkelføringa over eigedomar skal førast av Statens kartverk vil føra til ein aukande statleg sektor, samstundes som viktige arbeidsplassar forsvinn over heile kommune Noreg. Å dela dette opp med at kommunane sine folk skal matrikkelføra noko (bygningar, bustadar, adresse mm) og Statens kartverk noko anna (eigedomsoplysningar) vil føra til aukande bryåkratisering og ineffektivitet. Rådmannen meiner at ansvaret for føringa av eigedomsoplysningar i matrikkelen difor ikkje bør flyttast frå kommunane til Statens kartverk.

Økonomi

Gebyrstorleiken vert bestemt av kommunestyret og styrt av sjølvkostprinsippet, og ikkje av profit eller andre målsetjingar enn best mogeleg teneste for innbyggjarane våre. I Vaksdal kommune betaler brukaren eit felles gebyr til kommunen for oppmåling og matrikkelføring. Rådmannen meiner at det å privatisere eigedomsmålinga vil føra til både dyrare og dårlegare teneste både for innbyggjarane våre, men og for næringslivet i regionen. Rådmannen meiner at privatisering av tenesta vil kunna føra til ulik praksis/tilbod i ulike kommunar, men også ulik praksis og teneste i same kommune.

Rådmannen meiner at med eigedomsmåling på anbod vil me fort risikera at private aktørar vel bort utfordrande saker til fordel for dei sakene dei tener mest på, dei vil velja dei sakene som er enklast å løyse, gjerne i regulerte større bustadfelt. Konkurransen vil ikkje gje eit jamnare prisnivå over heile landet. Det vil verta kostbart i distrikta, der det er langt å reisa til og frå. Dei kompliserte, langvarige og kostbare sakene står då att til kommunane å ta, eller dei vert lagt til side. Køyreavstand vil påvirke prisen og det å ta seg ut til indre strøk med lang reisetid vil påverka prisen sterkt for dei som treng

den tenesta der.

Rådmannen meiner at å privatisere eigedomsmålinga vil føra til lengre ventetid, ulik praksis, men og dyrare og dårlegare teneste for folk flest i kommunane våre. Rådmannen vil og peika på at gebyrinntekter frå oppmåling av eigedomar gir oss økonomi til å kunna tilsetja fagfolk innanfor kartlegging, landmåling og eigedomsfag med kompetanse som kommunen vår også har trong for til andre oppgåver.

Kompleksiteten i oppmålingsforretninga

Rådmannen vil peika på at det ikkje er den tekniske landmålinga som er det mest utfordrande i faget, men samanhengen mellom landmåling og eigedom juss, dvs. kompleksiteten i heile oppmålingsforretninga. Denne spisskompetansen og lange erfaringa finn me hjå tilsette i kommunane våre. Kommunalt tilsette er kjent med kartverket sine høge krav om dokumentasjon og til kommunen sine planar, dokument i saka, arkivmateriale og historikk, men og tyding av gamle måleprotokollar. Rådmannen vil peika på at kartverkets eigedomsregister og matrikkelen ikkje er komplett eller fullstendig. Rådmannen meiner at fagmiljøet i kommunane har ført til eit godt fungerande og rettferdig oppmålingssystem i Noreg. Rådmannen meiner at utdanninga som vert gjeve i dag innafor dette fagfeltet på ein god måte sikrar ei god oppmålingsteneste i kommunane i Noreg. Rådmannen vil og peika på at oppmålingstenesta vår gjev god hjelp til å utforma søknadar om oppretting av ny eigendom og hjelper til og gjev råd med å få på plass naudsynte avtalar og rettar.

Fagmiljøet innafor tekniske tenester i kommunane vert redusert

Rådmannen meiner og at forslaget om privatisering av oppmålingstenesten vil kunne svekka fagmiljøet i kommunen. Rådmannen vil peike på at oppmålingstenesta er ein del av eit større fagmiljø innafor kommunen sine tekniske tenester og har ansvar for at ulike typar kart fungerer, for geodata, adressering, digitalisering og andre tenester knytt til eigedommar.